

T.C. Sağlık Bakanlığı

HASTA DÜŞMELERİNİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK PROSEDÜR

Doküman No: HB.PR.04

Yayın Tarihi: 01.01.2017

Revizyon No:

Rev Tarihi:--

Sayfa No:1/1

1. AMAÇ: Özel Konya Hospital Hastanesi dahilinde gerçekleştirilecek düşme olaylarına yönelik olarak; düşme risk faktörlerinin belirlenmesi; düşme riskinin değerlendirilmesi ve risk düzeyine göre alınması gereken önlemleri tanımlamayı amaçlar.

2. KAPSAM : Hastaların bulunduğu tüm bölümleri kapsar.

3. KISALTMALAR:

4. TANIMLAR:

5. SORUMLULAR

Hasta Güvenliği Komitesi,
Kalite Yönetim Birimi,
Servis Hemşireleri
Ebe,
Fizyoterapist,
Sağlık Memuru,
Teknik Servis Çalışanları,
Temizlik Personeli

6. FAALİYET AKIŞI

6.1 HASTALARDA DÜŞME RİSKİ FAKTÖRLERİ

Yetişkin Hasta Minör Risk Faktörler

- *65 yaş üstü
- *Bilinç kapalı
- *Son bir ay içinde düşme öyküsü var
- *Kronik hastalık öyküsü var
- *Ayakta yürürken fiziksel desteğe yürüteç koltuk degnegi kişi desteği vb. ihtiyacı var
- *üriner/fekal kontinans bozukluğu var
- *görme durumu zayıf
- *4 ten fazla ilaç kullanımı var
- *hastaya bağlı 3 ün altında bakım ekipmanı var
- *Yatak korkulukları çalışmıyor/bulunmuyor
- *Yürüme alanlarında fiziksel engelleri var,

Yetişkin Hasta Majör Risk Faktörleri

- *Bilinç acık koopere değil
- *Ayakta yürürken denge problemi var
- *Baş dönmesi var
- *Ortostatik hipotansiyonu var
- *Görme engeli var
- *Bedensel engeli var
- *Hastaya bağlı 3 ve üstü bakım ekipmanı var
- *Son bir hafta içerisinde riskli ilaç kullanımı var

T.C. Sağlık Bakanlığı

HASTA DÜŞMELERİNİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK PROSEDÜR

Doküman No: HB.PR.04

Yayın Tarihi: 01.01.2017

Revizyon No:

Rev Tarihi:--

Sayfa No:1/1

3-16 Yaş Arası (Harizmi Düşme Riski Ölçeği) Risk Faktörleri

- *Nörolojik hastalığı/semptomu
- *Oksijenlenme değişikliği
- *Düşme riski açısından özellikli hastalık yada semptom Hastanın yatak uygunluğu
- *Görme engeli
- *Hastaya bağlı 3 ve üstünde bakım ekipmanı
- *Ayakta yada yürürken fiziksel destek ihtiyacı
- *Hastanın post-operatif ilk 48 saatlik dönemi
- *Riskli ilaç kullanımı

Aşağıda belirtilen beş durumda düşme riski değerlendirmesi yapılmalıdır..

- Yatan hastaların bölüme ilk kabulünde (İlk Değerlendirme)
- Post Operatif dönemde
- Bölüm değişikliğinde
- Hasta düşmesi durumunda
- Risk faktörleri kapsamındaki durum değişikliklerinde

- Hastanemizde yatışı yapılan 3 yaş üstü her hastada düşme riski ölçeği değerlendirilir.
- 6 yaş üstü hastalarda İtali Düşme Riski kullanılır.
- 3-14 yaş grubundaki hastalara ise harizmi düşme riski değerlendirme ölçeğine göre değerlendirilir.
- Düşme riski ölçeğine göre toplam puan 5 ve üstünde olan hastalar yüksek riskli, 5 puan altında olan hastalar düşük riskli kabul edilir.

6.2. BELİRLENEN RİSKLERE GÖRE ALINACAK ÖNLEMLER:

Çevresel Önlemler:

- Hasta odalarında ve koridorlarda yeterli aydınlatma sağlanır.
- Hasta odalarında ve diğer kullanım alanlarında, hastaların çarpmasını ve düşmesini önleyecek şekilde düzenleme yapılır.
- Zeminde üstüne basılabilecek gereksiz eşya ve engeller bulunmamalıdır.
- Zemin, merdiven basamakları vb. yerler kaymaya neden olmayacak malzemeyle kaplı olmalıdır.
- Zemin kuru olmalıdır. Islak zemin varsa silinmesi sağlanır.
- Islak ve kaygan zemin bulunması halinde uyarı levhaları konulur.
- Tuvalet ve yatak arasında hareketi engelleyen cisim ve eşyalar olmamalıdır.
- Hastanın uzanmasını, dengesini yitirmesini önlenmeli, portatif yemek masası, etejer, sandalye vb. hasta- yatağına yakın olarak yerleştirir. Telefon, çağrı zili ve diğer ulaşması gereken nesnelere uzanmadan alabileceği mesafede tutulur.
- Destekli yürüyebilen hastalarda tekerlekli sandalye, baston ya da koltuk değneği kolay ulaşabileceği şekilde yerleştirilir. Hasta yatakları ve tekerlekli sandalyeler nakil için kullanılmadığı durumda kilitlenir.

 <p>T.C. Sağlık Bakanlığı</p>	HASTA DÜŞMELERİNİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK PROSEDÜR	 <p>ÖZEL KONYA HOSPITAL K&H</p>		
Doküman No: HB.PR.04	Yayın Tarihi: 01.01.2017	Revizyon No:	Rev Tarihi:--	Sayfa No:1/1

Güvenli Ekipman Kullanımı:

• Sedye, hasta taşıma arabaları ve yatak korkulukları periyodik olarak sorumlu klinik hemşiresi tarafından görevlendirilen personel tarafından kontrol edilir.

- Arızalı ve bozuk ekipmanlar kullanımdan çekilir.
- Kullanılan hasta bakım ekipmanları hastayı riske sokmayacak şekilde düzenir.
- Hasta yataklarında, oturma ve taşıma araçlarında kırık, bozuk düşmeye sebep olabilecek eşyalar tespit edildiğinde bakım ve tamiri için teknik servise gönderilmelidir

Hastane Personeli, Yatan Hasta ve Yakınlarına Bilgilendirme:

Yüksek riskli hastalar dört yapraklı yonca figürüyle tanımlanmalı ve bu tanımlayıcı hasta odasının giriş kapısında hasta dosyasında ve hasta transferi sırasında bulunmalıdır.

Çift kişilik odalarda yonca figürü hasta yatağının başına asılır.

• Yatışı yapılan hastanın kendisine ve refakatçisine bölüm uyum eğitimi verilir.

• Hastanın düşme riski değerlendirilmesinde, tespit edilen risk faktörlerine yönelik alınacak önlemlerle ilgili hastanın yakınlarına bilgi verilir, işbirliği yapılır.

• Hasta yardım istemesi ve nasıl isteyebileceği konusunda bilgilendirilir.

• Hastanın vücuduna bağlı dren, sonda, serum gibi bağlantıların ayrılıp hastaya zarar vermemesi için yatak, sedye, tekerlekli sandalye gibi yerlere tespiti gerektiğinde hemşiresinden yardım almalı, hemşiresinin uygun görmediği alanlara taşınmaması gerektiği konusunda hasta ve refakatçisi bilgilendirilir.

- Hastanın kaymayan ayakkabı ya da terlik kullanması uyarıda bulunulur
- Hasta yakınlarından, hasta yanından ayrılacakları zaman hemşireye bilgi vermeleri istenir.
- Hasta yatakları, sedyeleri ve diğer hasta taşıma araçlarında, düşmelere engel olacak korkuluk, kemer vb. kullanımı konusunda hasta ve yakınlarına bilgi verilir.
- Çalışanlara düşme riski değerlendirme ve düşme önleme konusunda periyodik eğitim verilir.

Hastanın, Kullandığı İlaçlar Ve Semptomlarına Yönelik Düşme Önleme Tedbirleri:

• Hastanın hemşiresi tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, tespit edilen hemşire tanısına göre hastaya bakım hizmeti verilir.

• Uzun süre yatak istirahati sonrası, sedasyon gerektiren uygulama sonrası, ameliyat sonrası, ilk defa ayağa kalkıyorsa, doktor direktifi ile gerekli olduğu düşünülen durumlarda çalışanlar hastalara mutlaka eşlik eder.

• Bilinç bozukluğu olan, sedatif ilaç kullanan hastaların yataktan düşmelerini engellemek için yatak kenarlıkları hemşireler tarafından kontrol edilir. Hasta yatağı en alt seviyeye getirilir.

• Ameliyat veya işlem öncesi, yapılan premedikasyon sonrası, anestezi ve sedasyon sonrası, oryantasyon problemi olan tüm hastalar sedyede ise, sedye kenarlıkları, yatakta ise yatak kenarlıkları kaldırılır.

- Ajite hastalarda yatak kenarlarına yastık konulur.
- Hastanın genel durumu, bilinç durumu ve ihtiyacına göre hekimin onayı ile refakatçi bulundurulur

6.4.6.Refakatçisi Olmayan, Genel Durumu Kötü olan Düşme Risk Düzeyi Yüksek Hastalarda Alınacak Düşme Önleme Tedbirleri:

- Refakatçisi olmayan hasta sıklıkla ziyaret edilmeli. Oda kapısı açık tutulur.
- Yatak tekerlekleri kilitli tutulur.
- Bilinci açık hasta; ayağa kalkmak istediğinde yalnız kalkmaması konusunda ve ayağa kalkmak istediğinde mutlaka hemşireyi çağırması konusunda bilgilendirilir.

Hasta ayağa kalkarken hemşire veya personel tarafından yardım ve destek sağlanır.

• Yatak, kenarlarının sürekli yukarıda tutulmasına dikkat edilir, ayağa kalkarken ise kenarlıklar hemşire kontrolünde indirilir.

- Hastanın tuvalet vb. ihtiyaçları için destek olunur

T.C. Sağlık Bakanlığı

HASTA DÜŞMELERİNİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK PROSEDÜR

Doküman No: HB.PR.04

Yayın Tarihi: 01.01.2017

Revizyon No:

Rev Tarihi:--

Sayfa No:1/1

6.5. GERÇEKLEŞEN DÜŞME OLAYLARINA YÖNELİK İZLEM SÜREÇLERİ:

- Yatan hastalarda düşme olayı gerçekleştiğinde düşme olay bildirim formu doldurularak kalite yönetim birimine teslim edilir.
- Hasta ve ailesi gerektiğinde yardım çağrılmaları için cesaretlendirilir.
- Kalite yönetim birimi olay ile ilgili düzeltici/önleyici faaliyet formu doldurularak gerekli düzeltici önleyici çalışmaları başlatır.
- Düşme riski artıran ilaçlar (narkotik v.b.) yönünden değerlendirilir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Servis Sorumlusu	Kalite Yönetim Direktörü	Mesul Müdür